

Департамент освіти та науки
Хмельницької облдержадміністрації
Хмельницький державний центр естетичного виховання
учнівської молоді

Методичні рекомендації на тему «Постановка Подільського танцю «Ойра»

Підготувала
Методист Авдєєва Л.Р.

Хмельницький
2022

Зміст:

1. Вступ	3 ст.
2. Основна частина	4 ст.
3. Музичний матеріал	10 ст.
4. Література	11 ст.

Вступ

Український народ протягом століть створював самобутню культуру, яка відбиває його багатогранне життя. Одним з її найцікавіших скарбів є танцювальне мистецтво. Кращі художні зразки народних танців збереглися і дійшли до наших народів. Вони стали невід'ємною частиною художнього життя України.

Серед танців, які побутують, можна відзначити хороводи, метелиці, гопаки, козачки, коломийки, кадрилі, польки, серед них гідне місце займає танець «Полька» під назвою «Ойра».

Основна частина

ПОЛЬКА "ОЙРА"

Наприкінці ХІХ століття народились нові побутові, так звані "бальні" танці; "Тустеп" (народна назва "Карапет"), "Краков'як", "Вальс", "Полька" та інші. Особливою популярністю користувалась полька "Ойра" (назва "Ойра" пішла від того, що підчас виконання музики цієї польки на кожний парний такт вигукували «Ойра - ойра»). Цю польку танцювали як в містах так і по селах, при чому в кожному місці по-своєму, але загальним для всіх був п основний рух, який виконується таким чином:

Вихідне положення - шоста позиція ніг на "раз" першого такту виставити праву ногу на каблук вперед, трохи вбік. На «два» поставити праву ногу на носок поруч з лівою, права нога трохи зігнута в коліні. Цей рух можна виконувати, починаючи з лівої нот.

В танці беруть участь вісім дівчат і вісім хлопців. Перед початком танцю танцюрист стають в коло попарно обличчям проти руху годинникової стрілки (схема №1). Хлопець своєю правою рукою тримає праву руку дівчини підняту вгору, а ліві руки з'єднані на рівні стегна, (положення рук № 10, малюнок №20).

ФІГУРА ПЕРША.

16 тактів.

Виконуються пері ш частина музичного супроводу
(як тут так і далі 9-16 такти це повтор 1-8тактівмузсупроводу)

- 1 такт, виконується рух "Ойра" з правої ноги.
- 2 такт: виконується рух "Ойра" з лівої ноги.
- 3-4 такти: танцюристи рухом №3 (подільський варіант перемінного кроку) рухаються по колу проти годинникової стрілки, починаючи рух з правої ноги.
- 5-8 такти: повторюються рухи 1 -4 тактів (схема №1).
- 9-10такш: повторюються рухи 1-2тактів.
- 11 такт танцюристарухом№3 продовжують рух по колу.
- 12такт: продовжуючи виконувати рух №3 з лівої ноги, танцюристи в парах повертаються на 180 градусів проти руху годинникової стрілки.(Схема №2)

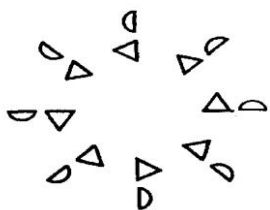

Схема №1

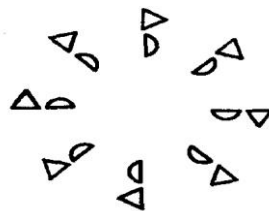

Схема №2

13-16 такти: повторюються рухи 9-12 тактів, але, починаючи з лівої ноги, поворот виконується в іншому напрямі. Наприкінці музичної фази всі стають, як вказано на схемі №3.

ФІГУРА ДРУГА. 16 тактів.

Виконується друга частина музичного супроводу.

Танцюристи в парах стоять один проти одного, руки з'єднані на рівні талії.

1 такт виконується рух "ойра" з правої ноги, при цьому танцюристи повертаються трохи вліво.

2 такт: виконується потрійний притуп (рух №10), танцюристи стоять один проти одного.

3-4 такти: виконуються попередні рухи 1 -2 тактів, але рухи починаються з лівої ноги.

5-6 такти: танцюристи в парах, продовжуючи триматись за руки, кружляють виконуючи рух №3 на місці починаючи з правої ноги, (схема

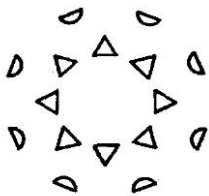

Схема №3

Схема №4

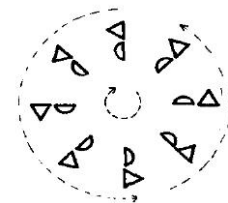

Схема №5

7-8 такти: партнери стоять один проти одного, продовжують кружляти, виконуючи рух №7 (припадання), як вказано на схемі №5.

9-16 такт повторюється рух 1-8 тактів. Накінець 16 такту танцюристи відпускають руки партнерів, кладуть їх на талію (положення №1) і стають по колу обличчям – хлопці проти руху годинникової стрілки, дівчата – по годинниковій (схема №5).

ФІГУРА ТРЕТЯ. 16 тактів.

Виконується перша частина музичного супроводу.

1 -2 такт: танцюристи рухом №3 з правої нога рухаються по колу, хлопці – проти руху годинникової стрілки, дівчата – за годинниковою стрілкою. Наприкінці 2-ого такту танцюрист повертаються на 180 градусів.

3-4 такти: цей рух продовжується в зворотному напрямку, наприкінці 4-го такту танцюристи стають обличчям один до одного.

5-6 такти: партнери беруться по під праві руки - ліві лишаються на талії рухом №10 в «жете» назад кружляють по своєму колу за рухом годинникової стрілки. На кінець 6-го такту дівчата опинились в зовнішньому колі, а хлопці у внутрішньому.

7-8 такти: партнери подають один одному праві руки, хлопець обертає дівчину під своєю рукою на 360 градусів.

9-16 такти: повторюється рух 1-8 тактів, але хлопці йдуть по внутрішньому колу, а дівчата по зовнішньому (схема №6).

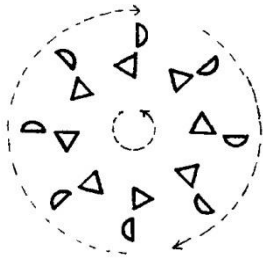

Схема №6

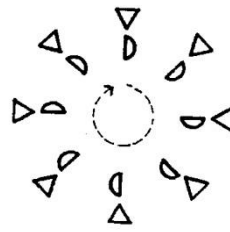

Схема №7

ФІГУРА ЧЕТВЕРТА. 16 тактів.

Виконується друга частина музсупроводу.

Партнери в парах стають в позу "Вальс" (положення №14).

1 -4 такти: виконується полька по колу в повороті. Розклад руху польки в повороті: на "раз" 1-го такту хлопці роблять крок правою ногою вперед трохи вбік, одноразово дівчата роблять крок лівою ногою назад, трохи вбік, у двох партнерів корпус трохи нахилиється до ноги, яка робила рух. Таким чином пара повинна повернутися на 45°. На "і" - хлопець переступає на ліву ногу, дівчина на праву, продовжуючи рух по колу, повертаються ще на 45°. На "два" - хлопці переступають на праву ногу, дівчата на ліву, так щоб пара зробила оберт на 90°. Корпус випрямляється, потім хлопець стає спиною в коло за годинниковою стрілкою, а дівчата обличчям. На 2-й такт хлопці виконують рух, що робили дівчата в 1 -му такті, дівчата те, що робили хлопці. Наприкінці такту пари стають в положенні, як починався рух спочатку цієї фігури. На 3-4 такти повторюється рухи 1 -2 тактів.

5-й такт: виконується рух "Ойра" хлопці з правої ноги, дівчата з лівої.

6-й такт: виконується потрійний притуп (рух №10) з поворотом на 180° за годинниковою стрілкою.

7-й такт: виконується рух "Ойра" - хлопці з лівої, дівчата з правої ноги.

8-й такт: виконується потрійний притуп (рух №10) з поворотом на 180° проти годинникової стрілки.

9-16 такти: повторюються рухи 1-8 тактів. Наприкінці 16 такту пари роз'єднуються і стають, як на схемі №7.

ФІГУРА П'ЯТА. 16 тактів.

Виконується перша частина музичного супроводу.

1 -2 такти: хлопці стають на праве коліно, руки розкриті по другій позиції.

3-4 такти: хлопці виконують дві бокові присадки з правої та лівої ноги (рух №21). Одночасно дівчата-рухаються по колу за годинниковою стрілкою, виконуючи три "жете" назад (рух №18), починаючи з правої ноги. Коли дівчина підходить до слідуєчого за своїм партнером хлопця, вона виконує зіскок на дві ноги в деміпліє. Далі рух починається з лівої ноги, потім знов з правої.

На 5-12 такти: хлопці двічі виконують рухи 1-4 тактів.

13-14 такти: повторюють рух 1-2 тактів.

15-16 такти: партнери обличчям один до одного стають поруч - праве плече хлопця проти правого плеча дівчини, руки з'єднані і виконують з правої та лівої ноги крок №3 - кружляють, рухаючись на місці на 360". На кінець 16 такту пари роз'єднують руки, стають як вказано на схемі №8.

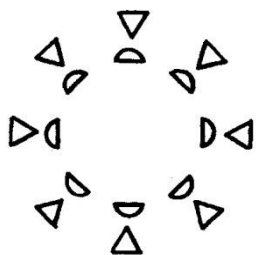

Схема №8

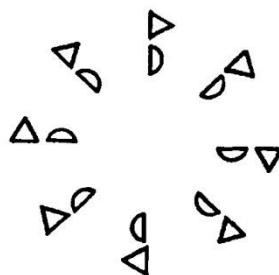

Схема №9

ФІГУРА ШОСТА. 16 тактів.

Виконується друга частина музичного супроводу.

1 -2 такти: виконується два "па-де-баска" (рух №6), починаючи з правої ноги. На "раз" кожного такту руки розкриваються в другу понижену позицію. На "два" - закриваються на талії.

3 такт: партнери в парах міняються місцями, на "раз" - крок правою ногою вбік вправо, корпус повертається направо на 90", на "два" - виконується голубець лівою ногою (рух №20). Партнери знаходяться спиною один до одного.

4 такт: виконується потрійний притуп (рух № 10). Водночас партнери в парах повертаються на 90" за годинниковою стрілкою і стають обличчям один до одного.

5-6 такти: виконується рух "Ойра" з правої та лівої ніг, руки на талії (положення № 1).

7 такт: хлопці виконують подільську присядку (рух №21 а), дівчата - рух №3 на місці з лівої ноги.

8 такт: хлопець виконує потрійний притуп (руки в 1 положенні), дівчина на "раз" ставить праву ногу на каблук трохи перед собою, руки розкриті, на "два" - зіскок на дві ноги в "демі-пліє". Руки на талію (положення №1).

9-15 такти: повторення рухів 1 -7тактів.

На 16 такт всі виконують потрійний притул і стають в позицію, як вказано на схемі №9.

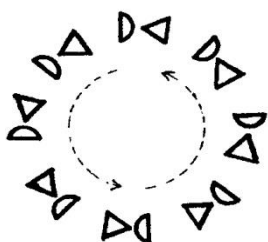

Схема №10

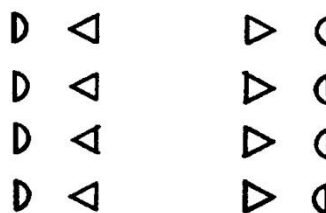

Схема №11

ФІГУРА СЬОМА. 16 тактів.

Виконується перша частина музичного супроводу.

1 -4 такти: танцюристи, тримаючись за руки (в позі, з якої починали танок), рухаються рухом №3 по колу за рухом годинникової стрілки, починаючи з правої ноги, на другу четверть 4-такту хлопець відпускає руки дівчини, повертаючись на 180" і стає попереду своєї партнерки обличчям до неї (схема № 10). Партнери подають один одному ліві руки, праві відкриті по 2-й позиції.

5-8 такти: танцюристи продовжують рух по колу рухом №3 (хлопці рухаються спиною назад). На останню четверть 8-го такту партнери в парах приймають положення, в якому починали цю фігуру.

9-12 такти: повторюються рухи 1 -4 тактів, але на кінець 12-го такту дівчина робить поворот на 180" і стає обличчям до хлопця, праві руки з'єднані вгорі, ліві руки на талії (поза №1).

13-15 такти: продовжується рух по колу, хлопець виконує рух №3, а дівчина кружляє у нього під рукою за рухом годинникової стрілки (один оберт на 2 такти).

16 такт: виконується потрійний притуп (рух № 10).

ФІГУРА ВОСЬМА. (16 тактів).

Виконується друга частина музичного супроводу.

1-16 такти: танцюристи виконують рух "шен" - партнери, рухаючись по колу, обходять один одного спочатку лівим плечем, потім правим. В цієї фігури танцю "шен" виконується таким чином: 1 -2 такти - на "раз" "два" 1 такту та на "раз" 2 такту виконується три простих кроки, починаючи з правої ноги (рух №1). Хлопці рухаються за рухом годинникової стрілки, дівчата - проти. На "два" 2 такту виконується зіскок на дві ноги в "демі-пліє". Хлопці і дівчата стають лівим плечем одне до одного, руки на талії.

3-4 такти: повторюються рухи 1-2 тактів, але рух починається з лівої ноги. На "два" 4-го такту хлопці і дівчата, після зіскоку, опиняються правим плечем одне до одного. Далі ці рухи повторюються, ще три рази.

ФІГУРА ДЕВ'ЯТА. 16 тактів.

Виконується перша частина музичного супроводу.

1-12 такти: танцюристи продовжують виконувати "шен", але просування виконується інакше, замість простих кроків на "раз"- "два" 1 такту, та на "раз" 2 такту виконується три "жете" назад (рух №18) з просуванням по колу, руки опущені вниз, трохи відведені назад. На "два" другого такту ліва нога приставляється до правої, руки на талії.

13-16 такти: простим кроком (рух № 1) шикуються, як вказано на схемі №11.

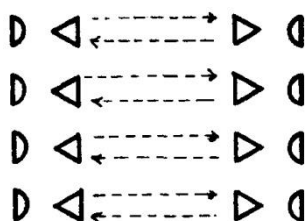

Схема №12

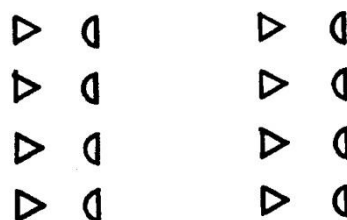

Схема №13

ФІГУРА ДЕСЯТА. 16 тактів.

Виконується друга частина музичного супроводу.

1 такт: дівчата виконують рух "Ойра" з правої ноги, хлопці виконують присадку з правої ноги (рух №21), у дівчат руки на талії (положення №1), у хлопців розкриті по 2 позиції, долоні повернуті ввєрх.

2 такт: на "раз" зробити "деміпліє" на лівій нозі, одночасно праву ногу зігнути в коліні, завести за ліву, на "два" підняти з деміпліє, праву ногу випрямити, відвести вправо, руки на талії (положення №1).

3-4 такти: повторити рухи 1-2 тактів, починаючи з лівої ноги.

5-8 такти: партнери подають один одному праві руки, ліві лишаються на талії в положенні № 1 і кроком №3 переходять з однієї сторони сцени на іншу (схема №12). Хлопці рухаються спиною вперед.

9-12 такти: повторюють рухи 1-4 тактів, але в положенні, як показано на схемі №13.

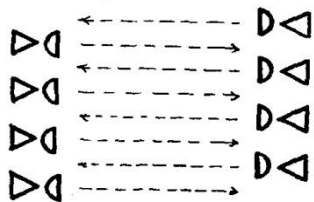

Схема №14

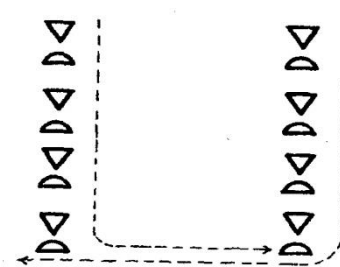

Схема №15

13-16 такти: партнери в парах переходять рухом №3 на вихідні позиції цієї фігури (схема №14), тепер дівчата рухаються спиною вперед.

ФІГУРА ОДИНАДЦЯТА. 16 тактів.

Виконується перша частина музичного супроводу.

1-8 такти: виконуються рухи 1-8 тактів другої фігури цього танцю, але не в колі, а в двох колонах (лініях).

9-16 такти: всі стають в положення "вальс" (положення № 14) і рухом №3 в повороті (полька в повороті) ідуть зі сцени (схема №15).

Музичний матеріал

Полька «ОЙРА»

The musical score for the Polish dance "Ojra" is presented in five systems, each with a treble and bass clef. The time signature is 2/4. The score includes various musical notations such as chords (labeled with numbers 6, 7, and M), melodic lines with slurs and accents, and dynamic markings like *mf*. The piece features a first ending (1.) and a second ending (2.) in the third system. The notation is clear and detailed, showing the intricate piano accompaniment.

Література:

1. Верховинець В.М. – Теорія українського народного танцю.
2. Зайцев Є. «Основи народно-сценічного танцю». Частина I – К. Мистецтво, 1975.
3. Танцювальний гурток у клубі \ Бібліотека художньої самодіяльності\ - №5 – 1982.
4. Захаров В. Сочинение танца. Страницы педагогического опыта м. Искусство 1989